

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Liber Officialis Seu Agendorum Pastoralium S. Trevirensis Ecclesiae

Johann Hugo <Trier, Erzbischof>

Mogvntiae, 1688

Bulla Coenae Domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75322)

*Sit simplex, humilis confessio, pura, fidelis,
Atque frequens, nuda, discreta, libens, verecunda,
Integra, secreta, lachrymabilis, accelerata,
Fortis, & accusans, & sit parere parata.*

Sigillum Confessionis.

Sigillum Confessionis est obligatio servandi Secreta, & tecta illa omnia, quæ accepta sunt ex confessione tendente ad Sacramentum Pœnitentiæ, saltem secundum propositum confitentis. Est hæc obligatio strictissima, ita, ut in nullo unquam casu, ullius boni consequendi, aut mali declinandi causâ violare sigillum liceat directè, vel indirectè, ante, vel post mortem confitentis; potestque Confessarius dicere, & jurare se nescire, quia nescit, ut homini subjectus. Præterea prohibita est Confessario omnis actio, quæ ex notitia peccati, cum periculo directæ, vel indirectæ revelationis procedit: sicut & omnis gubernatio privata ipsius pœnitentis ex tali scientia, etiamsi nullum sit periculum infamationis apud alios.

De Casibus reservatis.

Casus reservati dicuntur peccata quædam graviora, & majora, quæ à Romano Pontifice, & Episcopis sanctè, & justè reservantur, à quibus inferiores absolvere non possunt, & si absolvant, de facto peccant; & irrita, & nullius momenti est absolutio. Ratio hujus est duplex utilitas non minima. Prior, quia hac ratione deterrentur à gravioribus peccatis perpetrandis. Quod enim à quovis absolvi potest, facilius committitur. Altera verò, quod majores, & periculosiores morbi reservantur peritioribus medicis.

Ut autem Confessarii nôrint, qui casus Sedi Apostolicæ, & Episcopo sunt reservati, legant sequentia.

BULLA COENÆ DOMINI.

Continens casus præcipuos Summo Pontifici reservatos,

Cujus transumptum mandat Pontifex ut

Confessarii penes se habeant,

Soletque singulis annis in Cœna Domini publicè legi.

IN nomine Sanctæ, & individuæ Trinitatis, Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, Amen.

Paulus Episcopus, Servus servorum **DEI**, ad futuram rei memoriam.

Pastoralis Romani Episcopi vigilantia, & sollicitudo, cum in omni Christianæ Republicæ pace, & tranquillitate procuranda, pro sui muneris officio, assidue versatur, tum potissimum in Catholicæ fidei, sine qua impossibile est placere Deo, unitate, atque integritate tenenda, & conservanda, maximè elucet; nimirum, ut fideles Christi non sint parvuli fluctuantes neque circumferentes omni vento doctrinæ in nequitia hominum ad circumventionem erroris; sed omnes occurrant in unitatem fidei, & agnitionem Filii Dei, in virum perfectum, neque se in hujus vitæ Societate, & communione lædant, aut inter se alter alteri offensionem præbeat, sed potius in vinculo charitatis conjuncti, tanquam unius corporis membra, sub Christo Capite, ejusque in terris Vicario Romano Pontifice Beatissimi Petri Successore, à quo totius Ecclesiæ unitas dimanat, augeantur in ædificationem, atque ita divinâ gratiâ adjutrice, sic præsentis vitæ quiete gaudeant, ut futurâ quoque beatitudine perfruantur. Ob quas sanè causas Romani Pontifices, prædecessores nostri, hodiernâ die, quæ anniversariâ Dominicæ Coenæ commemoratione solennis est, spiritualem Ecclesiasticæ disciplinæ gladium, & salutaria justitiæ arma, per Ministerium Summi Apostolatus, ad Dei gloriam, & animarum salutem solemniter exercere consueverunt.

In Hæreticos, eorum fautores, libros legentes, & Schismaticos, qui ab obedientia Summi Pontificis recedunt.

Nos igitur, quibus nihil optabilius est, quam fidei inviolatam integritatem, publicam pacem, & justitiam, Deo Authore tueri, vetustum, & solennem hunc morem sequentes, excommunicamus, & anathematizamus, ex parte Dei omnipotentis, Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, autoritate quoque BB. Apostolorum Petri & Pauli, ac nostrâ, quoscunque Hussitas, Wiclephistas, Lutheranos, Zwinglianos, Calvinistas, Hugonotas, Anabaptistas, Trinitarios, & à Christiana fide apostatas, ac omnes, & singulos alios hæreticos, quocunque nomine nuncupentur, & cujuscunque sectæ existant; & eorum credentes, & quoscunque receptatores, & fautores, & generaliter quoslibet fautores, & eorundem libros, hæresin continentes, vel de religione tractantes, sine autoritate nostrâ, & Sedis Apostolicæ scienter legentes, aut tenentes, imprimentes, seu quomodolibet defendentes, ex qualibet causa, publicè, vel occultè, quovis ingenio, vel colore: nec non Schismaticos, & alios, qui se à nostrâ, & Romani Pontificis, pro tempore existentis, obedientia pertinaciter subtrahunt, & recedunt.

**In appellantes à Papa ad futurum Concilium,
eorumque fautores.**

II.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, & singulos, cujuscunque statûs, gradûs, seu conditionis fuerint, & interdiciamus Universitates, Collegia & Capitula, quocunque nomine nuncupentur, ab ordinationibus, sententiis, seu mandatis nostris, ac Romanorum Pontificum, pro tempore existentium, ad universale futurum Concilium appellantes, nec non eos, quorum auxilio, vel favore appellatum fuerit.

In piratas, eorum receptores, & fautores.

III.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes piratas, cursarios & latrunculos maritimos, & alios, præcipuè qui mare nostrum à Monte Argentario usque ad Terracinam discurrentes, eos, qui in illo navigant, deprædantur, mutilant, interficiunt, rebusvè, & bonis suis spoliant, omnesque receptores eorundem, & eis auxilium scienter dantes, vel favorem.

**In rapientes naufragorum Christianorum bona,
aut scienter ab aliis rapta accipientes.**

IV.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes & singulos, qui Christianorum quorumcunque navibus, tempestate in diversum (ut dici solet) jactatis, naufragium passis, aut etiam submersis, sive in ipsis navibus, sive ex eis dilapsa, & in mari, vel littore inventa, cujuscunque maris regionibus & littoribus rapuerint, aut scienter ipsi sibi acceperint, aut ab aliis rapta, seu accepta scienter receperint: ita, ut nec etiam ob quodcunque privilegium, consuetudinem, aut longissimi, etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcunque prætextum, excusari possint.

**In imponentes nova pedagia, & gabellas, vel
eas augentes.**

V.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, qui in terris suis nova pedagia, seu gabellas, ad id potestatem non habentes, imponunt, vel augent, aut imponi, vel augeri prohibita exigunt.

In

In falsificantes litteras Apostolicas, aut supplicationes à quocunque auctoritatem habente signatas, aut falsò fabricantes litteras

Apostolicas.

VI.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes falsarios litterarum Apostolicarum, & in forma brevis, ac supplicationum, gratiam, vel iustitiam concernentium, per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vicecancellarium, seu gerentes vices eorum, aut de mandato ejusdem Romani Pontificis, seu Vicecancellarii aut gerentis vices prædictorum, signantes supplicationes easdem. Extendentes Constitutionem fel. rec. Innocentij Papæ III. quæ incipit, Ad falsariorum, cum omnibus pœnis in ea contentis, ad falsificantes, seu mutantes supplicationes, per nos, seu de mandato nostro signatas, & datas, sine nostra, aut Datarii nostri licentia.

In deferentes arma, & alia belli usui apta ad Turcas, & Reipublicæ Christianæ statum concernentia in damnum Christianorum nuntiantes.

VII.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui equos, arma, ferrum, filum ferri, stannum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, cannabem, funes, tam ex ipsa cannabe, quàm ex quacunque alia materia, & ipsam materiam, aliaque hujusmodi, quibus Christianos impugnant, deferunt Saracenis, Turcis, & aliis Christiani nominis inimicis: nec non illos, qui per se, vel alium, seu alios, de rebus Christianæ Reipublicæ statum concernentibus, in Christianorum perniciem, & damnum, ipsos Turcas, & Christianæ Religionis inimicos certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet præstant: non obstantibus quibuscunque privilegiis, & concessionibus, Principibus, Rebus publicis, & Dominis, sive privatis personis per nos, & sedem prædictam hætenus concessis, de hujusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus,

In impediētes eos, qui victualia, & alia necessaria Romam deferunt.

VIII.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, impediētes, seu invadentes eos, qui victualia seu alia ad usum Romanæ curiæ necessaria

addu-

adducunt; ac etiam eos, qui, ne ad Romanam curiam adducantur, vel deferantur, prohibent, impediunt, seu perturbant, vel qui talia fieri faciunt, vel facientes defendunt, cujuscunque fuerint ordinis, præminentia, conditionis, & status, etiam si Pontificali, vel Regali, vel aliâ quâvis Ecclesiasticâ, vel mundanâ præfulgeant dignitate.

**Ad Sedem Apostolicam venientes, vel ab ea
recedentes, suâ, aut aliorum operâ lædentes,
& sine Jurisdictione vexantes in
curia morantes.**

IX.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes ab eadem, suâ, vel aliorum operâ interficiunt, mutilant, spoliunt, capiunt, detinent; nec non illos omnes, qui jurisdictionem ordinariam, vel delegatam à nobis, vel à nostris iudicibus non habentes, illam sibi temerè vendicantes, similia, contra morantes in eadem curia, audent perpetrare.

**In eos, qui ex proposito Romipetas
offendunt.**

X.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, ex proposito interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, capientes seu deprædantes, Romipetas, seu peregrinos ad Urbem causâ devotionis seu peregrinationis, & prorsus omnes alios ad Sedem Apostolicam accedentes, vel apud eam morantes, aut recedentes ab ipsa, vel illis dantes auxilium, consilium, vel favorem.

**In offendentes S. R. E. Cardinales, & alios
Prælatos.**

XI.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, interficientes, mutilantes, vulnerantes, verberantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Cardinales, ac Patriarchas, Archi-Episcopos, Sedisque Apostolicæ Legatos, vel Nuntios, aut eosdem ejicientes à suis Dicecesibus, territoriis, terris, seu Dominiis, eaque mandantes, vel rata habentes, seu præstantes eis auxilium, consilium, vel favorem.

F

In

In eos, qui ad Romanam curiam recurrentes offendunt., aut executionem litterarum Apostolicarum impediunt, vel ad gratiam impetrandam accedentes prohibent.

XII.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se vel alium vel alios, quascunque personas Ecclesiasticas, vel sæculares, ad dictam curiam, super eorum causis, & negotiis, recurrentes, illasque in eadem curia prosequentes, aut procurantes, negotiorumque gestores, Advocatos, Procuratores ipsorum, seu etiam Auditores, vel iudices, super dictis causis, vel negotiis deputatis, occasione causarum, vel negotiorum huiusmodi verberant, mutilant, vel occidunt, seu bonis spoliant, vel qui per se vel alium seu alios, directè vel indirectè, prædicta exequi, vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium, vel favorem præstare non verentur, cujuscunque præeminentiæ vel dignitatis fuerint.

Appellantes à gravamine vel futura executione litterarum Apostolicarum, ad Laicam potestatem.

XIII.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes tam Ecclesiasticos, quàm sæculares cujuscunque dignitatis, qui, prætexentes frivolam quandam appellationem à gravamine, vel futura executione litterarum Apostolicarum, etiam in forma Brevis, tam gratiam, quàm justitiam concernentium, nec non citationum, inhibitionum, sequestrationum, monitoriorum, processuum executorialium, & aliorum decretorum, à nobis, & à Sede prædicta, seu Legatis, Nunciis, Præsidentibus Palatii nostri, & Camera Apostolicæ, Auditoribus, Commissariis, aliisque Judicibus & Delegatis Apostolicis emanatorum, & quæ pro tempore emanaverint; aut aliàs ad curias sæculares, & Laicam potestatem recurrunt, & ab ea, instante etiam Fiscii Procuratore vel Advocato, appellationes huiusmodi admitti, ac litteras, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria & alia prædicta, capi, & retineri faciunt: quive illa simpliciter, vel sine
eorum

eorum beneplacito, & consensu, velexamine, executioni demandari, aut, ne Tabelliones, & Notarii, super hujuscemodi litterarum & processuum executione, instrumenta, vel acta conficere, aut confecta, parti, cujus interest, tradere debeant, impediunt, vel prohibent ac etiam partes, seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, notarios, executores & subexecutores litterarum, citationum, monitoriorum & aliorum prædictorum, capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex civitatibus, locis, & regnis ejiciunt, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt & comminantur per se vel alium vel alios, publicè vel occultè, quivè aliàs quibuscunq̃ue personis, in genere vel in specie, ne pro quibusvis eorum negotiis prosequendis, seu gratiis vel litteris impetrandis, ad Romanam Curiam accedant aut recursum habeant, seu gratias ipsas, vel litteras à dicta Sede impetrent, seu impetratis utantur, directè vel indirectè prohibere, statuere, seu mandare, vel eas apud se, aut Notarios seu Tabelliones, vel aliàs quomodolibet retinere præsumunt.

In executionem litterarum Apostolicarum aut aliarum expeditionum impedientes, & prohibentes, ad gratias impetrandas, accedentes.

XIV.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes, & singulos, qui per se vel alios, autoritate propriâ, ac de facto, quarumcunq̃ue exemptionum vel aliarum gratiarum vel litterarum Apostolicarum prætextu, beneficiales & decimarum ac alias causas spirituales, & spiritualibus annexas, ab Auditoribus & Commissariis nostris, aliisque judicibus Ecclesiasticis avocant, illarumque cursum & audientiam, ac personas, Capitula, Conventus, Collegia, causas ipsas prosequi volentes, impediunt, ac se de illarum cognitione, tanquam iudices, interponunt: quivè partes actrices, quæ illas committi fecerunt & faciunt, ad revocandum, & revocari faciendum, citationes & inhibitiones, aut alias litteras in eis decretas, & ad faciendum vel consentiendum, eos, contra quos tales inhibitiones emanârunt, à censuris & pœnis, in illis contentis, absolvi, per statutum vel aliàs compellunt, vel executionem litterarum Apostolicarum, seu executorialium, processuum ac Decretorum prædictorum, quomodolibet impediunt, vel suum ad id favorem, consilium, aut assensum præstant, etiam prætextu violentiæ prohibendæ, vel aliarum Præensionum, seu etiam donec ipsi ad nos informandos, ut dicunt, supplicaverint aut supplicari fecerint, nisi supplicationes

hujusmodi coram nobis & Sede Apostolica legitimè prosequantur, etiamsi talia committentes fuerint Præsidentes Cancelliarum, Conciliorum, Parliamentorum, Cancellarii, Vice-Cancellarii, Consilarii, Ordinarii, vel Extraordinarii, quorumcunque Principum sæcularium, etiamsi Imperiali, Regali, Ducali vel aliâ quacunq; præfulgeant dignitate, aut Archiepiscopi, Episcopi, Abbates, Commendatarii, seu Vicarii, fuerint.

In eos Judices sæculares, qui Ecclesiasticas personas ad sua tribunalia trahunt; quique Ecclesiasticam libertatem tollunt, vel in aliquo lædunt.

XV.

Quive ex eorum prætenso officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcunque, personas Ecclesiasticas, Capitula, Conventus, & Collegia Ecclesiarum quarumcunque coram se ad eorum tribunal, audientiam, Cancellariam, Concilium vel Parliamentum, præter Juris Canonici dispositionem, trahunt, vel trahi faciunt vel procurant, directè vel indirectè, quovis quæsito colore; nec non qui statuta, ordinationes, constitutiones pragmaticas, seu quævis alia decreta, in genere vel in specie, ex quavis causa & quovis quæsito colore, ac etiam prætextu litterarum Apostolicarum, usu non receptarum seu revocatarum, vel cujusvis consuetudinis aut Privilegii, vel aliàs quomodolibet fecerint, ordinaverint & publicaverint, vel factis & ordinatis usi fuerint, unde libertas Ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur, vel deprimitur, aut aliàs quovis modo restringitur, seu nostris seu dictæ Sedis & quarumcunque Ecclesiarum juribus quomodolibet directè vel indirectè, tacitè vel expressè, præjudicatur.

In impedientes Prælatos, ne suâ jurisdictione utantur, quique, illorum vel delegatorum judicia eludentes, ad curiam sæcularem recurrunt.

XVI.

Nec non qui Archi-Episcopos, Episcopos, aliosque superiores vel inferiores Prælatos, & omnes alios quoscunque judices Ecclesiasticos Ordinarios quomodolibet, hac de causa directè vel indirectè, incarcerando, vel molestando, eorum agentes, procuratores,

tores, familiares, nec non consanguineos & affines, impediunt, quò minus suâ jurisdictione Ecclesiasticâ contra quoscunque utantur, secundùm quod Canones, & Sacræ Constitutiones Ecclesiasticæ, Decreta Conciliorum Generalium, & præsertim Tridentini, statuunt; ac etiam eos, qui post ipsorum Ordinariorum, vel etiam ab eis Delegatorum, quorumcunque Sententias ac Decreta, aut aliàs fori Ecclesiastici judicium eludentes, ad Cancellarias & alias curias Ecclesiasticas recurrunt, & ab iis prohibitiones, & mandata, etiam poenalia, ordinariis aut delegatis prædictis decerni, & contra illos exequi procurant; eos quoque, qui hæc decernunt & exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrociniū vel favorem in eisdem.

**In usurpantes Sedis Apostolicæ & quarumcunq;
Ecclesiarum jurisdictiones, vel etiam fructus
sequestrantes.**

XVII.

QUive Jurisdictiones, seu fructus, redditus & proventus, ad nos & Sedem Apostolicam, & quascunque Ecclesiasticas personas, ratione Ecclesiarum, Monasteriorum & aliorum beneficiorum pertinentes, usurpant, vel etiam quavis occasione vel causâ, sine Romani Pontificis, vel eorum ad quos de jure pertinent, expressa licentia, sequestrant.

**In imponentes decimas & onera personis Eccle-
siasticis, Ecclesiis, Monasteriis, aut eorum
fructibus.**

XVIII.

QUive Collectas, decimas, taleas, præstantias, & alia onera Clericis, Prælati, & aliis personis Ecclesiasticis, ac eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus, & proventibus hujusmodi, absque simili Romani Pontificis speciali & expressa licentia imponunt, & diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut, sic imposita, etiam à sponte dantibus & concedentibus recipiunt: nec non, qui per se vel alium seu alios, directè vel indirectè, prædicta facere, exequi vel procurare, aut in iisdem auxilium, consilium, vel favorem, aut votum, seu suffragium palàm vel occultè præstare non verentur, cujuscunque sint præeminentiæ, dignitatis, ordinis, conditionis, aut statûs, etiamsi Imperiali vel

Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, Respub. & alii Potentatus, quicunque etiam Regnis, Provinciis, civitatibus & terris quoquo modo præidentes, aut quavis etiam Pontificali dignitate insigniti: innovantes decreta super his per Sacros Canones, tam in Lateranenli novissimè celebrato, quàm aliis Conciliis generalibus edita, etiam cum censuris & poenis in eis contentis.

Contra iudices sæculares, in causis capitalibus seu criminalibus contra Ecclesiasticas personas, se interponentes.

XIX.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes & quoscunque Magistratus, Senatores, Præsidentes, Auditores, & alios iudices, quocunque nomine vocentur, ac Cancellarios, Vice-Cancellarios, Notarios, Scribas, ac Executores & Subexecutores, & alios quoquo modo se interponentes, in causis capitalibus seu criminalibus, contra personas Ecclesiasticas, illas banniendo, capiendo, processando, seu sententias contra illas proferendo, vel exequendo, sine speciali, specifica, & expressa hujus Sanctæ Sedis Apostolicæ licentia; quique ejusmodi licentiam ad personas & causas non expressas extendunt, vel aliàs illâ perperam abutuntur; etiamsi talia committentes fuerint Consilarii, Senatores, Præsidentes, Cancellarii, Vice-Cancellarii, aut quovis alio nomine nuncupati.

In occupantes loca, & terras Ecclesiæ Romanæ, & in illis supremam jurisdictionem usurpantes.

XX.

Item excommunicamus & anathematizamus omnes illos, qui per se vel alium seu alios, directè vel indirectè, sub quocunque titulo, vel colore, de facto occupant, detinent, vel hostiliter destruunt, vel invadunt, vel occupare, detinere, vel destruere, aut invadere hostiliter præsumpserint, in totum vel in partem, Aîmam Urbem, Regnum Siciliæ, Insulas Sardinia & Corsicæ, terras citra Pharum, Patrimonium B. Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venaysinum, Sabinensem, Marchiæ Anconitanæ, Massæ, Trebariæ, Romandiola, Campaniæ, & Maritimas Provincias, illarumq; terras & loca, ac terras specialis commissionis Arnulphorum,

civi-

civitatesque nostras Bononiam, Cæsenam, Ariminum, Beneventum, Perusium, Avenionem, civitatem Castelli, Tudertum, Ferrariam, Comaclum, & alias civitates, terras & loca, vel jura, ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinentia, dictæque Ecclesiæ Romanæ mediatè vel immediatè subjecta; quique supremam jurisdictionem in illis, nobis, & eidem Romanæ Ecclesiæ competentem de facto usurpare, perturbare, retinere & vexare variis modis præsumunt: nec non adhaerentes, fautores & defensores eorum, seu illis auxilium, consilium, vel favorem quomodolibet præstantes.

Reservatio absolutionis Romani Pontificis.**XXI.**

COeterùm, à prædictis sententiis, nullus per alium, quàm per Romanum Pontificem, nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstitâ, absolvi possit, etiam prætextu quarumvis facultatum & indultorum, quibuscunque personis Ecclesiasticis, sæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium & Militarium regularibus, etiam Episcopali vel aliâ majori dignitate præditis, ipsisque Ordinibus, & eorum Monasteriis, Conventibus & Domibus, ac Capitulis, Collegiis, Confraternitatibus, Congregationibus, Hospitalibus, & locis piis, nec non laicis, etiam Imperiali, Regali & aliâ mundanâ excellentiâ fulgentibus, per nos & dictam Sedem, ac cujusvis Concilii decreta, verbo, litteris, aut aliâ quacunque scripturâ in genere & in specie concessorum & innovatorum, ac concedendorum & innovandorum.

Contra absolventes in supradictis casibus.**XXII.**

QUOD si fortè aliqui, contra tenorem præsentium, talibus excommunicatione & anathemate laqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint; eos excommunicationis sententiâ innodamus, graviùs contra illos spiritualiter & temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

Abso-

**Absolutio Romani Pontificis, etiam solemnis,
quos non comprehendat.**

XXIII.

DEclarantes ac Protestantes, quaecumque absolutionem, etiam solemniter per nos faciendam, prædictos excommunicatos sub præsentibus comprehensos, nisi prius à præmissis, cum vero proposito ulterius similia non committendi, destiterint; ac, quo ad eos qui contra libertatem Ecclesiasticam, ut præmittitur, statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, & decreta huiusmodi publicè revocerint, & ex Archivis seu Capitularibus locis aut libris, in quibus annotata reperiuntur, deleri & cassari, ac nos de revocatione huiusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari: quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos vel expressos, ac etiam per patientiam & tolerantiam nostram, vel Successorum nostrorum, quocumque tempore continuatam, in præmissis omnibus & singulis ac quibuscumque iuribus Sedis Apostolicæ ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ, undecumque & quomodocumque quæsitis vel quærendis, nullatenus præjudicari posse seu debere.

Quod non obstant Privilegia, aut quævis Apostolica indulta, quò minùs quis in hoc processu includatur.

XXIV.

Non obstantibus Privilegiis, indulgentiis & litteris Apostolicis generalibus vel specialibus suprædictis, vel eorum alicui seu aliquibus, & aliis cujuscumque ordinis, statûs, vel conditionis, dignitatis, & præminentix fuerint; etiamsi, ut præmittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, seu quavis Ecclesiasticâ & mundanâ præfulgeant dignitate, vel eorum Regnis, Provinciis, civitatibus, seu locis, à prædicta Sede ex quavis causa, etiam per viam contractûs aut remunerationis, & sub quavis alia forma & tenore, ac cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, concessis, etiam continentibus quod excommunicari, anathematizari, vel interdicti non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus, dignitatibusque eorum mentionem; nec non consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac præscriptionibus quantumcunque longissimis, & aliis quibuslibet observantiis, scriptis vel non scriptis, per quæ contra hos nostros processus ac sententias, quò minùs includantur in eis, se juvare valeant ac tueri: quæ omnia quo ad hoc, eorum omnium

omnium tenores, ac si ad verbum, nihil penitus omisso, infererentur, præsentibus pro expressis habentes, penitus tollimus, & omnino revocamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Quod appensio processus in valvis Ecclesiæ S. Ioannis Lateranensis, aut Basilicæ Principis Apostolorum, ignorantia aut excusationis locum non relinquunt.

XXV.

UT verò præsentis nostri procesus ad communem omnium notitiam facilius deducantur, chartas seu membranas, processus ipsos continentes, in valvis Ecclesiæ S. Ioannis Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, appendi fecimus; quæ processus ipsos, quasi sonoro præconio & patulo indicio, publicabunt, ut ii, quos processus huiusmodi contingunt, quod ad ipsos non pervenerint, aut quod ipsos ignoraverint, nullam possint excusationem prætere, aut ignorantiam allegare; cum non sit verisimile, id remanere incognitum quod tam patenter omnibus publicatur. Insuper, ut processus ipsi ac præsentis litteræ, ac omnia & singula in eis contenta, eò fiant notiora, quò in plerisque civitatibus & locis fuerint publicata; universis & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinariis, Prælati, & Rectoribus ubilibet constitutis, per hæc nostra scripta committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiendo mandamus, ut, per se vel alium seu alios, præsentis litteras, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut, si expedire viderint, etiam pluries, in Ecclesiis suis, dum in eis major populi multitudo ad divina convenerit, solemniter publicent, & ad Christi fidelium mentes reducant, nuntient & declarent.

Quod confessarii harum litterarum transumptum habeant.

XXVI.

Ceterum, hortamur eosdem universos & singulos Patriarchas, Archi-Episcopos, Episcopos, aliosque locorum Ordinarios, & Ecclesiarum Prælatos, nec non Rectores, ceterosque curam animarum exercentes, ac Presbyteros sæculares, & quorumvis ordinum Regulares, ad audiendum confessiones quavis autoritate deputatos, ut transumptum harum litterarum penes se habere, legere & diligenter examinare procurent: volentes earundem præsentium transumptis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & Sigillo

G

Judi-

Judicis Ordinarii Romanæ Curia, vel alterius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, eandem prorsus fidem, in iudicio, & extra illud ubique locorum, adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, interdicti, declarationis, protestationis, sublationis, revocationis, commissionis, innodationis, mandati, hortationis & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis DEI, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ, apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ M DC VI. X. Cal. April. Pontificatûs nostri Anno primo.

M. Vestrius Barbianus.

CASUS SUMMO PONTIFICI RESERVATI;

A quibus Parochi neminem, citra specialem facultatem, absolvere possunt.

I. Interficiens aut verberans Clericum; si læsio sit atrox & enormis: persequens Episcopum, vel majorem, & Prælatum.

II. Qui aliquo externo signo suam hæresin prodit, aut Hæreticis, ab Ecclesia damnatis, circa suas perversas opiniones favet, eosque defendit.

III. Qui libros hæreticorum scienter legit, aut domi servat, citra specialem dispensationem.

IV. Qui à Romani Pontificis obedientia, & Ecclesiæ Catholicæ unitate, pertinaciter seipsum segregat.

V. Falsificans litteras Apostolicas, & impediens jura vel libertatem curiæ Romanæ.

VI. Offen-